

Vakantiewerk, zorgplannen en medezeggenschap

Geplaatst op 29 oktober 2020

Toen ik deze zomer 6 weken een 'vakantiebaan' had als verpleegkundige in een zorgcentrum, werd ik me opnieuw bewust van het belang van een goed zorgplan. Clëntenraden hebben volgens *de WMCZ 2018* het recht op instemming over *de procedure opstellen en bespreken van zorgplannen*.

Tijdens de week van de medezeggenschap heb ik mijn kennis over en ervaringen met zorgplannen kunnen delen met leden van clëntenraden.

Hier op deze plek wil ik een ervaring delen om te laten zien dat een zorgplan geen 'eenmalig vinkje' van de organisatie is. Maar dat het gaat om een 'contract' met de client over hetgeen voor hem/haar nodig is. Met als doel de eigen zelfstandigheid te bevorderen en kwaliteit van leven te hebben.

Zorg organiseren

Tijdens de online-sessie liet ik een overzicht zien van de fases van de procedure en het proces van het zorgplan zelf. Het is een procedure waarin de financiering en toegang tot de zorg is geregeld, het zorgplanproces beschreven staat en verantwoording wordt gegeven over de geleverde zorg en de inzet van (€) middelen.

Als vakantie-verpleegkundige heb ik met het werkproces te maken. De cliënt in de dagelijkse praktijk ook.

Zorgontvanger

Zo ontmoet ik een man (laat ik hem Mark noemen) die door het uitvallen van zijn lichaam voor alle dagelijkse (zorg) activiteiten afhankelijk is geworden van anderen (zijn zorgverleners). Mark vertelt dat het feit dat hij nog (vanuit huis) kan werken erg belangrijk voor hem is. De zorg die Mark nodig heeft, is complex en het vraagt veel van Mark, maar ook van de zorgverleners. Op mijn vraag aan Mark of hij het vervelend vindt dat hij mij alles moet uitleggen, antwoordt hij “Nee, maar wel als je hier al een paar jaar zou werken.” Die opmerking blijft hangen. Ik tref in zijn dossier een uitermate goed verwoord zorgplan aan. Vakwerk zelfs!

De werkelijkheid

Ik vind af en toe tijd om met Mark over zijn ervaringen te praten. Mark vertelt dat hij samen met zijn EVV-er een aantal weken bezig is geweest om zijn zorgplan bij te stellen. Hij zucht, gefrustreerd, bozig zelfs: “Maar nu nog lezen! En dan nog doen wat er staat. Ze (de zorgverleners) vullen vaak naar eigen idee in, zonder aan mij te vragen wat er nodig is en of wat ik op dat moment aankan. Mark is er moe van. Hij vertelt dat hij zelf altijd de rapportages leest, want “dan kan ik tijdig bijsturen”.

Ik help Mark bij een douchemoment. Mijn collega's meldden dat “hij maar 7 minuten mag douchen, hij zou wel meer willen, maar dat kan echt niet”. Stiekem rek ik de tijd een beetje, want ik zie dat Marks' lichaam ontspant en hij erg geniet van het warme water dat over hem heen stroomt. Ik loop wel uit in de planning.

Later op de dag vertelt Mark dat hij nog uren profijt had van die paar minuten extra.

Evaluatie van de zorg

Als zorgverlener handel je naar (en tenminste in de geest van) het zorgplan dat is opgesteld met de cliënt. Een goed geformuleerd zorgplan is nog niet zomaar gelijk aan goed geleverde zorg! Situaties veranderen en daar moet je de zorg (en dus het plan) op aanpassen. En dat doe je samen.

Uitvoering van de zorg / begeleiding

- Oog voor welzijn client
- Juiste deskundigheid
- Goed geïnformeerd
- Verantwoordelijkheid middelen en materialen
- Tijdstip – voldoende tijd

Ik zag tijdens mijn werk als vakantie-verpleegkundige hoe gefrustreerd cliënten waren, omdat 'er niet aan afspraken werd gehouden'. Ik zag collega's die met hart en ziel het juiste probeerden te realiseren, zelfs soms in eigen tijd. Dat het vanuit organisatieoogpunt soms niet anders kan, is bekend, maar het valt niet altijd mee voor de cliënten. Mijn bescheiden conclusie is dat het dan meestal gaat over (het ontbreken van) duidelijke communicatie/ evaluatie. De praktijk is vaak weerbarstiger dan de intenties en de beschrijving van een procedure.

Mark vraagt om betrokkenheid bij het geven en evalueren van de zorg. "Niet over hem praten, maar mét hem". Dat betekent samen bespreken wat er nu nodig is en wat later kan. Hij merkt dat nog niet alle zorgverleners daartoe in staat zijn of de noodzaak daarvan niet in zien van belevingsgerichte zorg.

Rol cliëntenraad

De cliëntenraad heeft instemmingsrecht op de 'procedure bespreken van zorgplannen'. Ik hoop dat de casus van Mark helpt om je als cliëntenraad te realiseren, dat in de gesprekken rondom zorgplan ruimte moet zijn om naar het hele leven van mensen te kijken en hoe de zorg daar onderdeel van uitmaakt. Hoe fijn is het als mensen zoveel mogelijk het leven kunnen leiden dat zij willen.

Wanneer je als cliëntenraad constateert dat er nog smal wordt gekeken bij zorgplannen, dan kan de cliëntenraad daar verandering in brengen om juist wel breder naar het hele te kijken. Je kunt altijd in gesprek gaan over dit onderwerp en / of gebruik maken van het recht op ongevraagd advies.

Praat mee

Een zorgplan is dus een 'levend document'. Als cliëntenraad moet je instemmen met de wijze waarop een instelling het contract met haar cliënten vormgeeft. Wat zou je als cliëntenraad willen weten als het gaat over de instemming van de Procedure **Opstellen en bespreken van zorgplannen?** *En met wie zou daarover moeten spreken?*